

Tulburările de personalitate și comportament

Şef lucr.Dr. Ion Udriştoiu
Asist. Univ. Dr. Victor Gheorman

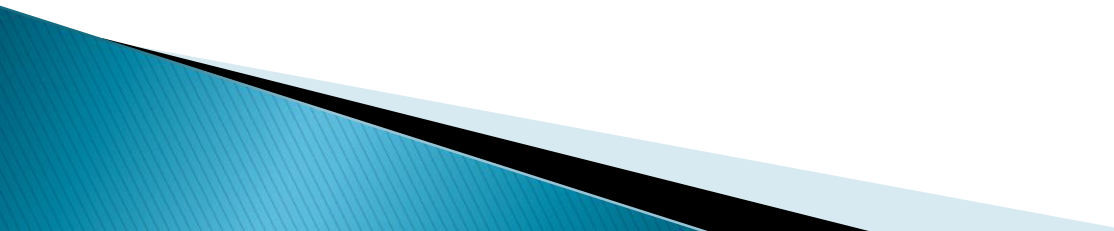
Personalitatea

- ▶ =totalitatea răspunsurilor comportamentale din viața de zi cu zi.

Tulburarea de personalitate

= tipar persistent de gândire, trăire și comportament relativ stabil în timp.

DSM-5

Tulburarea de personalitate

aspecte generale

- ▶ Sunt cunoscute sub numele de psihopatii
- ▶ Stări dizarmonice ale personalității
- ▶ Nu pot fi încadrate în modelul de boală obișnuit(debut, perioadă de stare,remisie etc)

Tulburarea de personalitate

aspecte generale

- ▶ Simptomele trebuie să fie prezente de la începutul perioadei adulte
- ▶ Trăsăturile de personalitate trebuie să fie stabile!

Tulburarea de personalitate

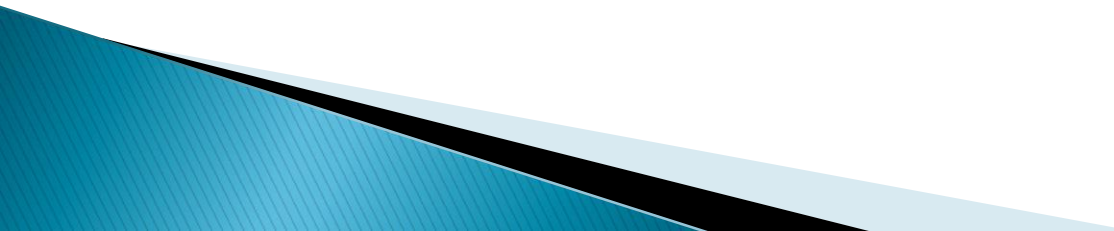
aspecte generale

- ▶ Simptomele sunt egosintonice(=acceptabile propriilor dorințe, concordante cu Eu-I)
- ▶ Comportamentul lor este alloplastic (nu încearcă să se adapteze mediului, ci încearcă să modifice mediul pentru ei)

Epidemiologia TP

- ▶ Prevalența mondială pentru populația generală 6–13% (Kessler, 2004). Depresie–15%, alcoolism 6%.
- ▶ Prevalența serviciilor psihiatrice: 30–50%
- ▶ Prevalența unităților psihiatrice cu paturi: >50%

Etiologia TP

- ▶ Factorul genetic
 - Risc crescut la monoziгоți
 - Monoziгоții crescuți în familii separate
 - Corelații genetice TPA–alcoholism
 - Componente genetice comune: TPB–bipolaritate
-

Etiologia TP

- ▶ Factorii hormonal: nivele ridicate de testosteron și 17-estradiol
- ▶ Ipoteza neurotransmițătorilor monoaminici:

Etiologia TP

- ▶ Ipoteze cognitiv-sociale

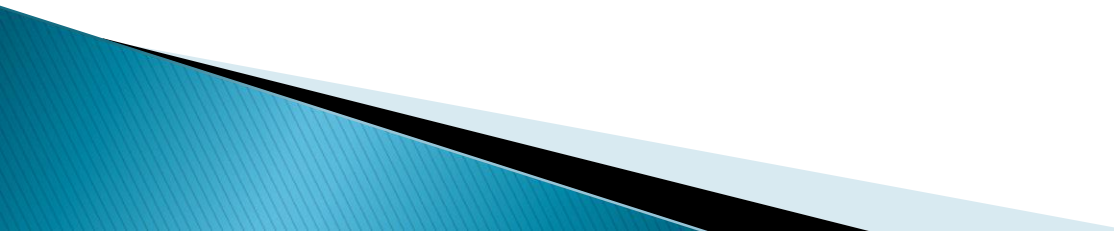
Personalitatea= suma comportamentelor și reacțiilor comportamentale învățate și asimilate de un context aparte.

Prelipceanu, 2013

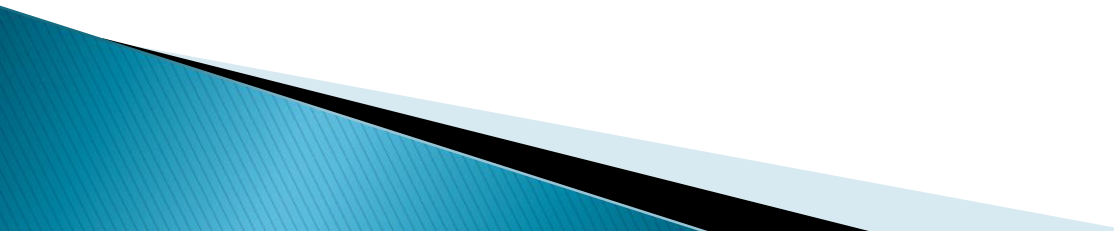
Etiologia TP

- ▶ Fattori psichodinamici
- ▶ Fattori psichanalitici

Clasificarea tulburărilor de personalitate

- Grupa A: TP paranoidă, TP schizoidă, TP schizotipală
 - Grupa B: TP antisocială, TP borderline, TP narcisistă, TP histrionică
 - Grupa C: TP evitantă, TP dependentă, TP obsesiv-compulsivă
-

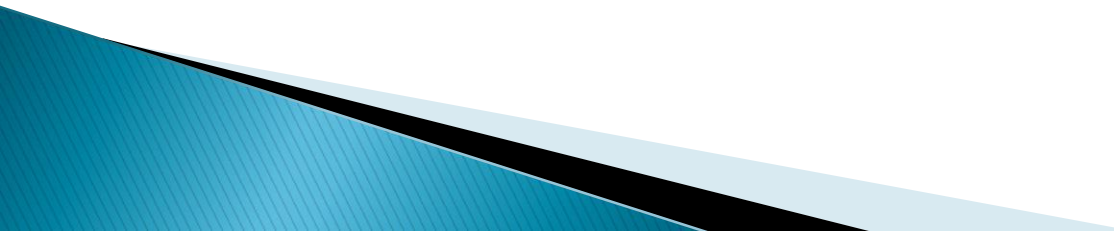
TP Paranoică

- ▶ Suspiciozitate
 - ▶ Neîncredere față de ceilalți
 - ▶ Interpretativitate marcată
 - ▶ Evită să facă destăinuri întrucât se teme de loialitatea celor din jur
 - ▶ Sunt rachiunoși și incapabile să uite presupusele jigniri și nedreptăți.
-

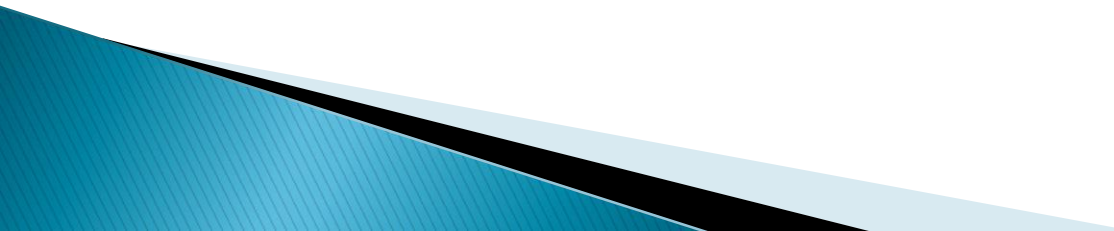
TP schizoidă

- ▶ ...apare ca o persoană rece, distantă, indiferentă și aplatizată afectiv..
- ▶ A! Pacienții pot dezvolta o integrare profesională acceptabilă mai ales în profesii care presupun un contact interuman redus!

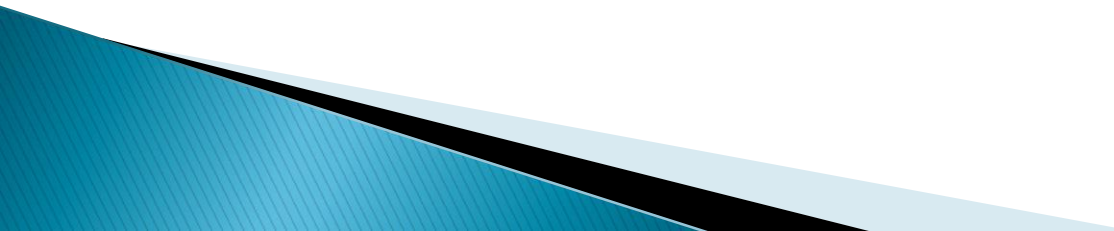
TP schizoidă

- ▶ Indiferență față de relațiile sociale
 - ▶ Preferința pentru activități solitare
 - ▶ Număr restrâns de activități agreate
 - ▶ Lipsa interesului pentru relațiile intime
 - ▶ Lipsa prietenilor apropiați și a confidenților cu excepția rudelor de gradul I.
-

TP schizotipală

- ▶ Idei de referință
 - ▶ Credințe bizare care îi influențează comportamentul: superstiții, clarviziuni, telepatie etc.
 - ▶ Limbaj metaforic, circumstanțial, stereotip etc.
 - ▶ Comportament bizar, manierisme
 - ▶ Lipsa prietenilor apropiați și a confidenților.
-

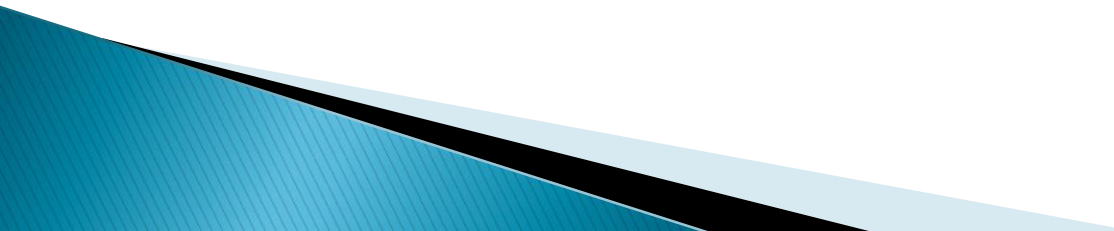
Tulburările de personalitate din grupul B

- ▶ Tulburarea de personalitate antisocială
 - ▶ Tulburarea de personalitate borderline
 - ▶ Tulburarea de personalitate histrionică
 - ▶ Tulburarea de personalitate narcisistă
-

Tulburarea de personalitate antisocială

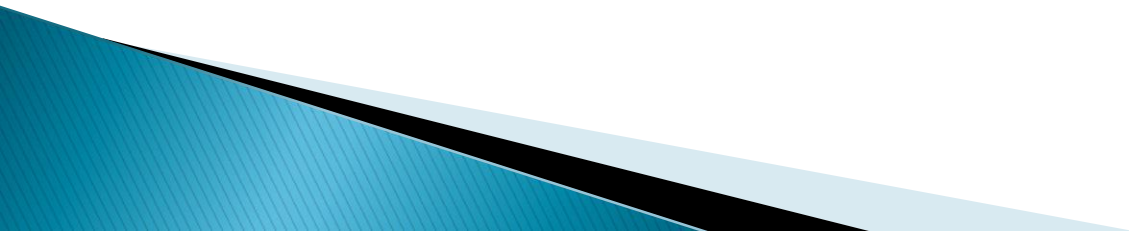
Desconsiderarea și încălcarea drepturilor
celorlalți

Tulburarea de personalitate antisocială

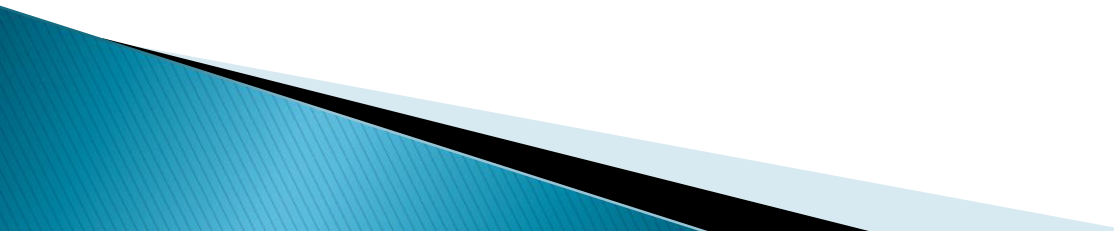
- ▶ Incapacitatea de a se conforma normelor sociale
 - ▶ Înșelătorie(minciuni repetate, nume false, escrocherii)
 - ▶ Impulsivitate și iresponsabilitate
 - ▶ Iritabilitate și agresivitate
 - ▶ Nepăsare față de siguranța proprie sau a celor din jur
 - ▶ Nepăsarea față de consecințe
 - ▶ Lipsa remușcărilor
-

Tulburarea de personalitate borderline

Instabilitatea în relațiile interpersonale și
impulsivitate accentuată

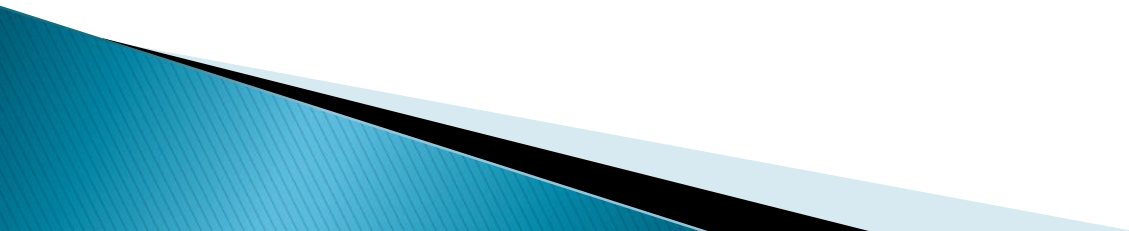

Tulburarea de personalitate borderline

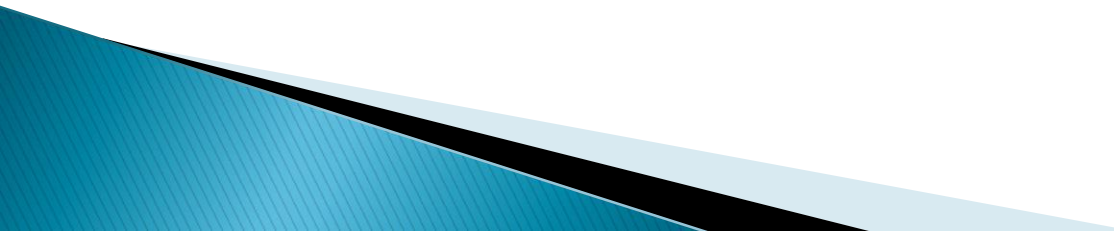
- ▶ Relații interpersonale instabile și intense
 - ▶ Alternarea idealizare/devalorizare
 - ▶ Instabilitatea stimei de sine
 - ▶ Impulsivitate
 - ▶ Comportament auto-mutilant
 - ▶ Disforie intensă(cu irascibilitate și anxietate)
-

Tulburarea de personalitate histrionică

Exprimarea excesivă a emoțiilor și căutarea
captării atenției celor din jur

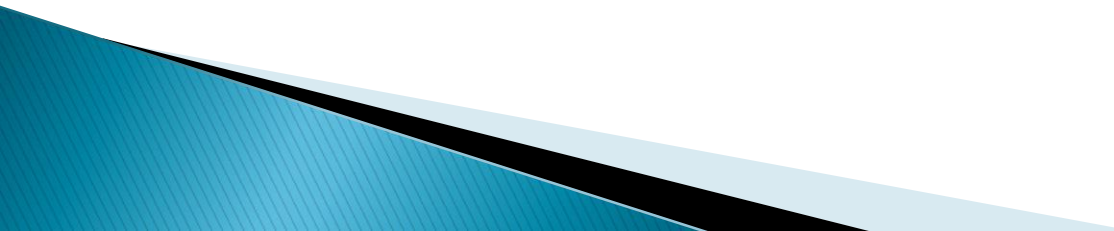
Tulburarea de personalitate histrionică

- ▶ Se simte incomod în situațiile în care nu se află în centrul atenției
 - ▶ Interacțiuni nepotrivite cu alte persoane(uneori din cauza comportamentului sexual inadecvat sau provocator)
 - ▶ Emoții superficiale
 - ▶ Exprimarea emoțiilor este teatrală și exagerată
 - ▶ Relațiile cu cei din jur sunt apreciate ca fiind mult mai apropiate decât în realitate.
-

Tulburarea de personalitate narcisistă

Sentimente de grandoare, nevoie de admirație
și lipsă de empatie

Tulburarea de personalitate narcisistă

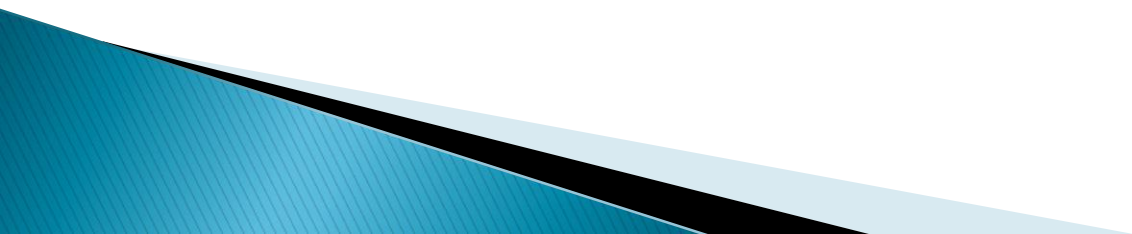
- ▶ Stimă de sine exagerată
 - ▶ Nevoie constantă de admirație excesivă
 - ▶ Sentimentul că este special, unic, înțeles doar de către persoane speciale
 - ▶ Are tendința de a profita de relații interpersonale
 - ▶ Este lipsit de empatie
-

Tulburările de personalitate din grupul C

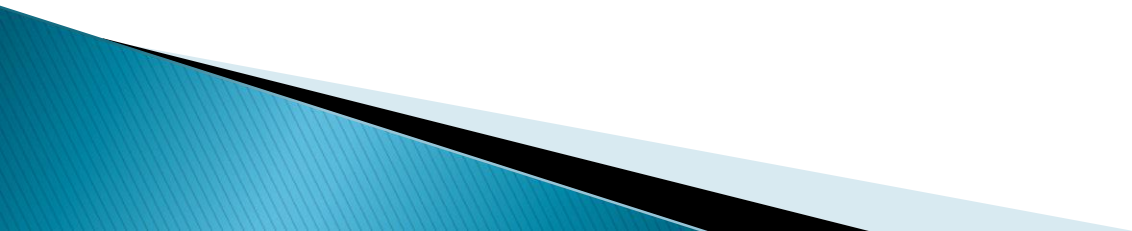
- ▶ Tulburările de personalitate evitantă
- ▶ Tulburările de personalitate dependentă
- ▶ Tulburările de personalitate obsesiv-compulsivă

Tulburările de personalitate evitantă

Inhibiție socială, sentimentul de a fi inadecvat,
sensibilitate exagerată la aprecierile negative

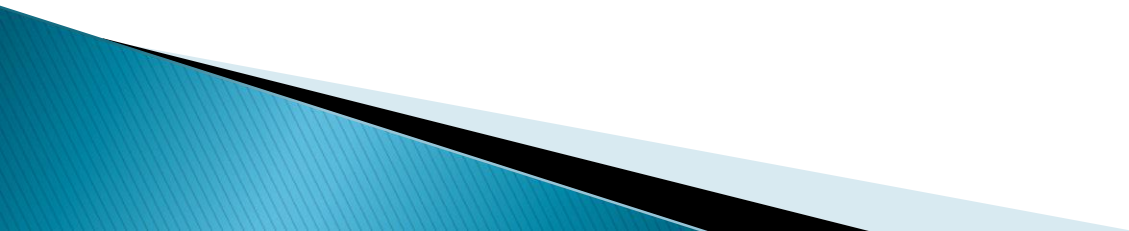

Tulburările de personalitate evitantă

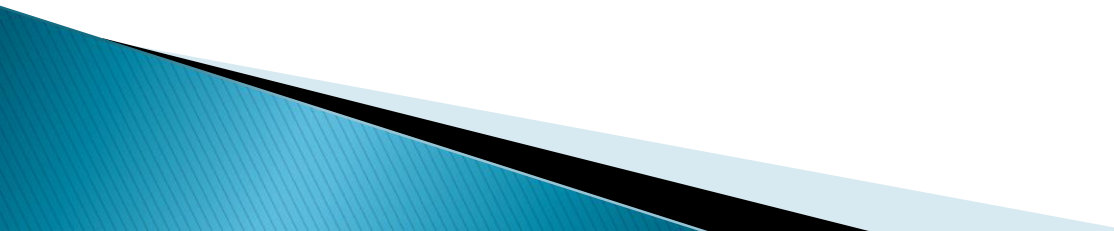
- ▶ Teama de a se face de rușine
 - ▶ Nu se implică în relații decât dacă este sigur că este simpatizat
 - ▶ Preocupare permanentă că ar pute fi criticat sau respins
 - ▶ Se consideră inapt din punct de vedere social, neatrăgător, inferior celorlalți.
-

Tulburările de personalitate dependentă

Teama intensă de a nu fi abandonat

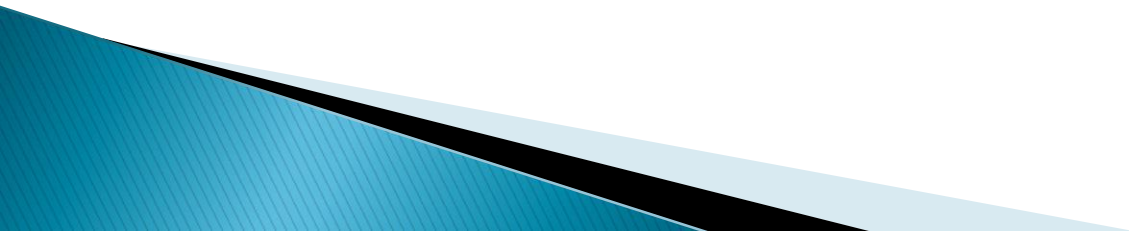

Tulburările de personalitate dependentă

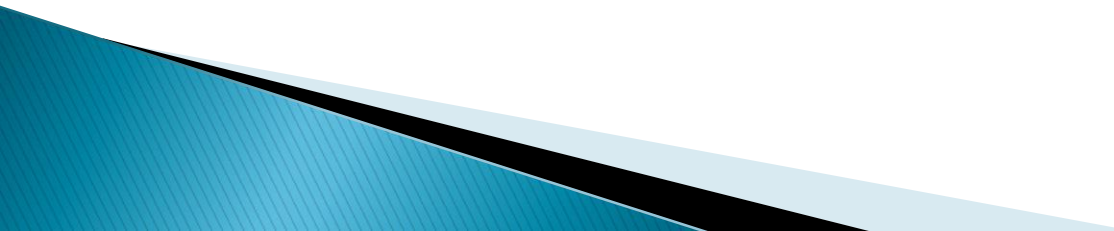
- ▶ Dorința intensă de a fi protejat
 - ▶ Face orice compromis pentru a păstra relațiile interpersonale
 - ▶ Dificultăți în a avea inițiative proprii
 - ▶ Nu are încredere în tine, nu își asumă responsabilități
 - ▶ Cere nenumărate asigurări din partea celorlalți pentru a fi sigur că nu îi supără.
-

Tulburările de personalitate obsesiv-compulsivă

Perfecționism și refuzul compromisurilor

Tulburările de personalitate obsesiv-compulsivă

- ▶ Preocupare excesivă pentru reguli, verificări, liste, scheme.
 - ▶ Grija pentru aceste reguli îi ocupă majoritatea timpului.
 - ▶ Hipercorecți cu superiorii, excesiv de pretențioși cu subordonații.
 - ▶ Inflexibilitate
-

Tratament

- ▶ Psihofarmacologic
- ▶ Psihoterapeutic

Probleme terapeutice

- ▶ Își neagă defectul de adaptare
 - ▶ Refuză ajutorul psihiatric
 - ▶ Îi consideră bolnavi pe cei din jur
 - ▶ Sunt extreme de manipulativi
-